

Handleiding voor coördinatoren en instructeurs leergang Chauffeur

Versie: 1.5, 16 oktober 2018

Instituut Fysieke Veiligheid
Brandweeracademie
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
www.ifv.nl
026 355 24 00

Colofon

Opdrachtgever: Chris Blanken
Contactpersoon: Hermien Vleems
Titel: Handleiding voor docenten en instructeurs leergang Chauffeur

Datum: 16 oktober 2018
Status: Definitief
Versie: 1.5
Auteur: Hermien Vleems
Projectleider: Jaap Molenaar

Inhoud

	Inleiding	4
1	Chauffeur bij de brandweer	5
1.1	Waar vind je informatie over de opleiding?	5
1.2	Actoren	6
2	Leergang op hoofdlijnen	9
2.1	Uitgangspunten	9
2.2	Leergang ontwerp	9
2.3	Curriculum	10
3	Uitvoeringsadvies	12
3.1	Voordat de leergang start	12
3.2	Startbijeenkomst	13
3.3	Theoriebegeleiding	13
3.4	Baanverrichtingen op een oefencentrum	13
3.5	Praktijkritten op de openbare weg	14
3.6	Planning	15
3.7	Uitvoering	17
4	Werken met het ontwikkeldossier	19
4.1	Opzet	19
4.2	Gebruik	21
5	Instructie geven en begeleiden	23
5.1	Taken en verantwoordelijkheden van de instructeur	23
5.2	Tips van collega's	24
5.3	Leestips	25
5.4	 Voor geïnteresseerden	25
	Bijlage Werkinstructie ELO voor coördinatoren en instructeurs	26

Inleiding

In deze handleiding voor organisatoren en docenten/instructeurs staat de leergang Chauffeur beschreven. Deze is bedoeld voor aanbieders van brandweeropleidingen die deelnemers opleiden voor de kwalificatie van beginnend beroepsbeoefenaar voor de functie Chauffeur. Deelnemers verwerven deze kwalificatie nadat zij alle onderdelen van de proeve van bekwaamheid Chauffeur met goed gevolg hebben afgelegd. Deze handleiding is een belangrijk onderdeel van de lesmethode Chauffeur. Ook een studiegids, diverse documenten en leermiddelen maken hier deel van uit.

In het eerste hoofdstuk lees je waar al deze documenten te vinden zijn, wie betrokken zijn bij de opleiding en uit welke leermiddelen en andere materialen de methode bestaat.

In het tweede hoofdstuk is de leergang op hoofdlijnen beschreven.

Hoofdstuk 3 is vooral bedoeld voor organisatoren/coördinatoren van de leergang. Het bevat een uitvoeringsadvies.

Hoofdstuk 4 bevat informatie over het gebruik van het ontwikkeldossier, een belangrijk document in de leergang, voor alle actoren die een rol spelen in de leergang.

In hoofdstuk 5 staat nog wat algemene informatie over het geven van instructie en het begeleiden in een blended leeromgeving. Dit hoofdstuk is algemeen didactisch van aard. Het kan je op ideeën brengen om leermiddelen en werkvormen consistent en samenhangend in te zetten tijdens bijeenkomsten en praktijkritten.

Wij wensen je veel succes!

1 Chauffeur bij de brandweer

1.1 Waar vind je informatie over de opleiding?

De informatie over de opleiding vind je in diverse documenten.

Het Kwalificatiedossier Chauffeur beschrijft waar een beginnend beroepsbeoefenaar aan moet voldoen. De Toetswijzer Chauffeur is daarvan afgeleid. Daarin staat beschreven hoe dit getoetst wordt, hoe de proeve van bekwaamheid is opgebouwd en hoe deze wordt afgenomen. In de Studiegids Chauffeur staat alle informatie over de opleiding zelf. De Studieroute Chauffeur in de Elektronische Leeromgeving (ELO) toont de opbouw van de opleiding, met de bijbehorende materialen.

Daarnaast is er het Opleidings- en Examenreglement brandweeronderwijs (OER) en de bijbehorende uitvoeringsregelingen. Al deze documenten vind je in de ELO. We lichten elk onderdeel kort toe.

Kwalificatiedossier Chauffeur

In het kwalificatiedossier staat beschreven waar een beginnend beroepsbeoefenaar aan moet voldoen. Het kwalificatiedossier geeft algemene informatie over:

- > de typering van de functie
- > de kerntaken
- > de werkzaamheden en competenties
- > de keuzes en dilemma's van de functie
- > de specificaties van zowel de initiële als de blijvende vakbekwaamheid,
- > het instroom- en uitstroomniveau van de opleiding.

Toetswijzer Chauffeur deel 1 en 2

In de Toetswijzer Chauffeur deel 1 staat de inhoud van de proeve van bekwaamheid beschreven. De proeve bevat twee onderdelen, te weten een beoordelingsportfolio (de theorietoets) en het examen. (in dit geval een arbeidsproef Rijden met prio).

De Toetswijzer Chauffeur deel 2 is bedoeld voor organisatoren en examinatoren. Hierin staan zaken beschreven die van belang zijn voor de organisatie en uitvoering van de verschillende proeve-onderdelen. De Toetswijzer Chauffeur deel 2 is beschikbaar via de ELO.

OER en uitvoeringsregelingen

De afspraken die zijn gemaakt over het brandweeronderwijs en de examinering worden op hoofdlijnen in het Opleidings- en Examenreglement Brandweeronderwijs (OER) beschreven. Het OER geldt voor die opleidingen en proeven van bekwaamheid die zijn vormgegeven volgens de uitgangspunten van het project Herontwerp examinering brandweeronderwijs. In het OER staan de rechten en plichten van de verschillende partijen. Het is in eerste instantie geschreven voor de deelnemer, maar ook relevant voor de andere betrokkenen bij het opleiden en examineren. Het OER en de uitvoeringsregelingen zijn te vinden op de website van het IFV, bij Examens.

Studiegids

De studiegids is geschreven voor alle betrokkenen bij de opleiding. Voor de deelnemer is dit het belangrijkste document.

De studiegids beschrijft allereerst wat het doel en eindresultaat van de opleiding is. Vanuit het kwalificatiedossier is afgeleid wat een chauffeur bij de brandweer moet weten en kunnen, welke beroepshouding er van hem wordt verwacht en wat het niveau is van de kwalificatie. De studiegids beschrijft ook de opbouw van de opleiding. Er is een duidelijke opbouw in de complexiteit van de kennis en vaardigheden en de mate van begeleiding door de instructeur en leerwerkplekbegeleider. Ook in de inhoudelijke thema's die aan de orde komen zie je deze opbouw terug. Er wordt gebruik gemaakt van diverse werkvormen: online en offline, thuis, op de leerwerkplek en tijdens praktijklessen.

Daarnaast vind je in de studiegids praktische informatie over de elektronische leeromgeving (ELO), het opleidingsmateriaal en organisatorische aspecten van de opleiding.

1.2 Actoren

Brandweeropleidingsinstituut / opleidingscoördinator

De leergang Chauffeur wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van een brandweeropleidingsinstituut. Het opleidingsinstituut organiseert de bijeenkomsten en praktijklessen en maakt afspraken met korpsen over het werkend leren en de samenwerking die dat vereist. Het opleidingsinstituut organiseert de uitvoering van de proeve-onderdelen. Het opleidingsinstituut kan nog specifieke informatie, bijvoorbeeld een rooster of invulling van contactmomenten, toevoegen aan de opleidingsmaterialen.

De opleidingscoördinator (of docent) kan actief zijn bij het verzorgen van de startbijeenkomst en voor invulling van de vrije ruimte in het programma. Daarnaast kan hij een coördinerende en begeleidende rol spelen voor deelnemers en instructeurs.

Een andere rol binnen het opleidingsinstituut is die van functionaris namens de commissie Toezicht lokale toetsing (TLT). Deze rol omvat onder meer het aftekenen van (onderdelen van) het beoordelingsportfolio. Het opleidingsinstituut bepaalt welke personen voor welk aspect van het onderwijs worden ingezet.

Instructeur

Binnen de leergang Chauffeur zijn met name instructeurs actief. Zij verzorgen onder leiding van een coördinator van het opleidingsinstituut de praktijklessen op het oefencentrum (baanverrichtingen) en de openbare weg. Eventueel geven zij theoriebegeleiding.

Instructeurs voldoen aan de volgende eisen voor het geven van rij-onderricht:

- > Beschikt over een:
  - geldig rijbewijs, behorende bij de categorie B en/of C
  - geldig WRM-certificaat, behorende bij de rijbewijscategorie (geldigheidsduur 5 jaar)
  - geldige OGS+ pas. (geldigheidsduur 5 jaar).
- > Kent de context waarin een brandweerchauffeur moet acteren (is bij voorkeur zelf brandweerchauffeur).
- > Kent de tactische overwegingen bij het opstellen van voertuigen bij een incident.
- > Kent de inhoud van de Brancherichtlijn Optische en geluidssignalen brandweer, het Richtinggevend kader en andere literatuur die is voorgeschreven voor de leergang.
- > Is op de hoogte van de actuele les- en leerstof van de leergang Brandweerchauffeur in de ELO.

Tijdens de praktijklessen koppelen instructeurs praktijk aan theorie, door gebruik te maken van een dashcam waarmee rijinstructeur en deelnemer(s) samen de rit kunnen analyseren. De instructeurs beschikken over een geldig WRM-certificaat en een geldige OGS+-pas. Voor de deelnemers is het erg belangrijk dat het leren op het instituut en het leren op de werkplek goed op elkaar zijn afgestemd. Je kunt hieraan als docent/instructeur een belangrijke bijdrage leveren door contact te onderhouden met de trajectbegeleider en de leerwerkplekbegeleider(s). Informeer bij het opleidingsinstituut welke afspraken hierover zijn gemaakt.

Deelnemer

De deelnemer regisseert actief zijn eigen leerproces. De ELO speelt hierbij een belangrijke rol. De deelnemer neemt deel aan de startbijeenkomst en eventuele andere activiteiten van het opleidingsinstituut. Hij verricht zelfstudie door het doorlopen van de e-modules en bestuderen van literatuur. Hij voert onder begeleiding van een instructeur praktijkritten uit, evalueert deze samen met de instructeur en haalt hier leerdoelen uit voor een volgende rit. Die noteert hij in het logboek van het digitale ontwikkeldossier. Hij observeert het rijden van zijn mededeelnemers en zij geven elkaar feedback. Daarnaast werkt hij op de leerwerkplek aan zijn leerwerkplekopdrachten. Op deze manier neemt hij goed voorbereid deel aan het praktijkexamen.

Leerwerkplekbegeleider

De leerwerkplekbegeleider begeleidt de deelnemer bij het maken van de leerwerkplekopdrachten. Hij is inhoudelijk deskundig, kent de functie Chauffeur goed en is in staat de deelnemer op constructieve wijze te begeleiden.

De leerwerkplekbegeleider is goed op de hoogte van:

- > de uitgangspunten van het functie- en competentiegericht opleiden binnen de kaders van het Besluit kwaliteit brandweerpersoneel
- > de opbouw en inrichting van de leergang
- > de proeve van bekwaamheid die de deelnemers moeten afleggen.

In de leerwerkplekopdrachten komt het oefenen in een voertuig van het eigen korps nadrukkelijk **niet** naar voren. Als een leerwerkplekbegeleider met een deelnemer gaat oefenen op de openbare weg en hij geeft af en toe een aanwijzing, dan wordt hij gezien als instructeur, op grond van de Wet Rijonderricht Motorvoertuigen (WRM). Dat zou betekenen dat hij moet beschikken over een geldige WRM certificering voor de voertuigcategorie waarin het onderwijs plaatsvindt, aangevuld met een geldige OGS+ pas. Om geen risico te nemen wat dat betreft raden wij het oefenen op de openbare weg met een leerwerkplekbegeleider zonder deze bevoegdheden af. Gebeurt dit wel wordt er een overtreding van de wet gemaakt.

Om het werkend leren en het leren op het opleidingsinstituut op elkaar af te stemmen, onderhoudt de leerwerkplekbegeleider contact met de docent/instructeur. De trajectbegeleider geeft hierbij ondersteuning. De leerwerkplekbegeleider moet voldoen aan het Landelijk Profiel Leerwerkplekbegeleider. Dat betekent voor de leergang Chauffeur dat hij werkzaam is in het korps van de deelnemer en minimaal drie jaar ervaring heeft met de werkzaamheden die een chauffeur uitvoert. De leerwerkplekbegeleider functioneert op vmbo+/mbo-niveau. Hij kan ter ondersteuning gebruik maken van de Handleiding Leerwerkplekbegeleider.

Trajectbegeleider

De rol van de trajectbegeleider bij de leergang Chauffeur is het bewaken van de kwaliteit van de leerwerkplekken en het volgen van het leerproces van de deelnemers. Daarnaast begeleidt hij de samenwerking tussen de deelnemer en de leerwerkplekbegeleider. Om ervoor te zorgen dat het werkend leren en het leren op het opleidingsinstituut goed op elkaar zijn afgestemd, onderhoudt de trajectbegeleider contact met de leerwerkplekbegeleiders en de docenten/instructeurs.

2 Leergang op hoofdlijnen

2.1 Uitgangspunten

Kader

De leergang is ontwikkeld op basis van de volgende uitgangspunten:

- > De deelnemers aan de opleiding beschikken al over een rijbewijs dat nodig is voor het uitvoeren van de 'gewone' rijtaak. Van hen wordt dan ook verwacht dat zij aan het begin van de opleiding beschikken over de basisvaardigheden die horen bij dit rijbewijs. De opleiding is gericht op het leren rijden met een specifiek brandweervoertuig naar een incidentlocatie met een prio 1 of 2 opdracht.
- > De opleiding richt zich op de rijtaak en niet op een eventuele hulpverleningstaak. Bediening van het voertuig ter plaatse maakt bijvoorbeeld geen deel uit van de opleiding. Het opstellen van het voertuig en het herstellen na afloop van de inzet maakt wel deel uit van de opleiding.
- > Het ontwerp geldt zowel voor invulling van de leergang voor chauffeurs voor lichte als voor zware voertuigen. De context, en daarmee de accenten, liggen anders. Bij invulling voor zware voertuigen gaan we uit van een TS.

2.2 Leergang ontwerp

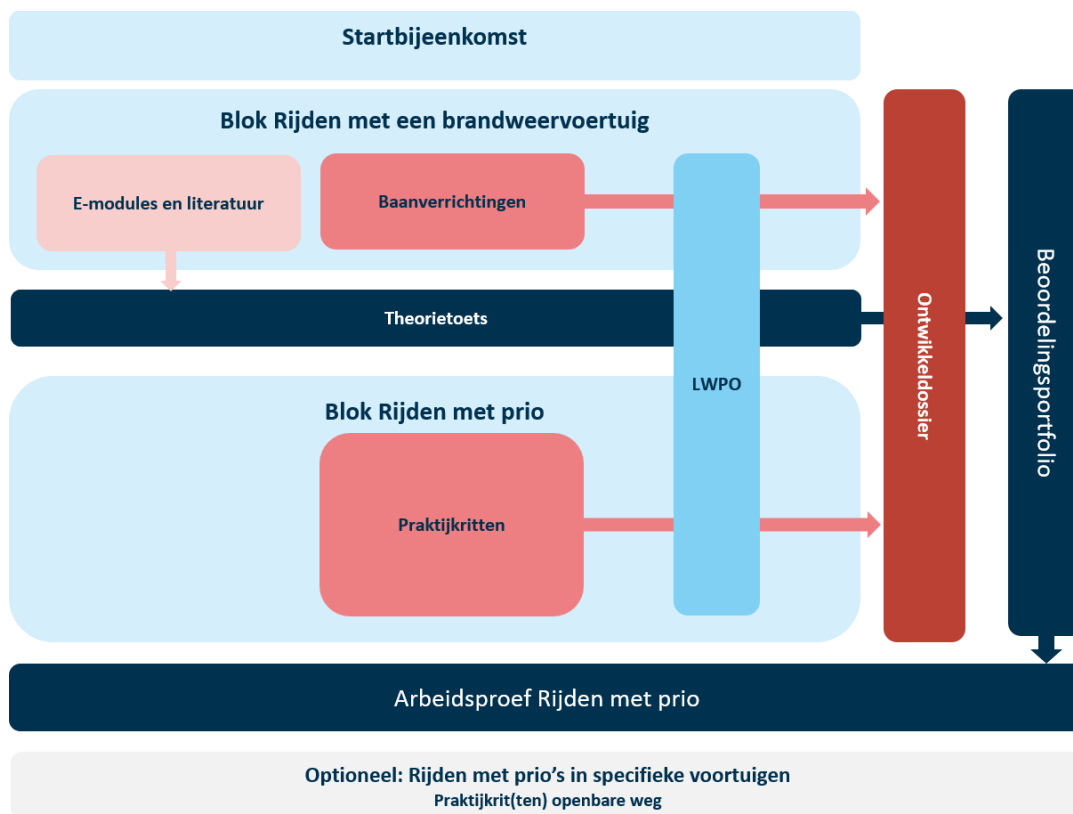
Onderwijskundige principes

Bij het ontwerp van de leergang is uitgegaan van de volgende onderwijskundige principes:

- > De praktijk staat centraal. Waar mogelijk leren deelnemers vanuit of in de beroepscontext.
- > Het eindniveau van de leergang is beginnend beroepsbeoefenaar. Na afronding van de leergang is oefening en ervaring in de beroepspraktijk nodig om de rijvaardigheid te onderhouden en op een hoger niveau te krijgen.
- > Tijdens de praktijkritten wordt waar mogelijk uitgegaan van concrete meldingen met prio 1 of 2. Hierbij is sprake van een opbouw in moeilijkheidsgraad en een afname in ondersteuning door de instructeur. De ondersteunende kennis die hierbij nodig is, krijgt de deelnemer aangereikt in de vorm van e-modules. De instructeur zal regelmatig theorie koppelen aan praktijksituaties die zich voordoen tijdens de praktijkoefeningen.
- > Actief leren: deelnemers reflecteren doorlopend op de ontwikkeling van hun eigen houding en vaardigheden. Ze stellen samen met de instructeur persoonlijke leerdoelen op en evalueren deze gedurende de opleiding.
- > Leren van elkaar: twee deelnemers aan een praktijkles geven elkaar feedback en leren van de feedback van de instructeur op hun eigen handelen en dat van de collega-deelnemer.
- > De ELO wordt gebruikt als leeromgeving.

2.3 Curriculum

In het schema is de opbouw van de leergang Chauffeur weergegeven.

Het leren op het opleidingsinstituut bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Startbijeenkomst
2. Blok Rijden met een brandweervoertuig
3. Blok Rijden met prio

Startbijeenkomst

Voor de startbijeenkomst heeft de docent een lesplan tot zijn beschikking in de ELO. De deelnemers bereiden de startbijeenkomst thuis voor, aan de hand van een voorbereidingsopdracht, die onder meer bestaat uit een verkeerskennistest van het CBR. De beschrijving van de voorbereidingsopdracht (lesinformatie) is beschikbaar in de ELO. De deelnemers moeten hier ruim voor aanvang van de startbijeenkomst over beschikken, via ELO of mail, om zich te kunnen voorbereiden op de startbijeenkomst. Gebruik het lesplan om de startbijeenkomst inhoudelijk en organisatorisch goed voor te bereiden.

Blok Rijden met een brandweervoertuig

Na de startbijeenkomst is er een periode van circa twee a drie weken, waarin de deelnemer zelfstandig de e-modules en literatuur bestudeert. Eventueel volgt hij een bijeenkomst waarin theoriebegeleiding wordt gegeven (vrije ruimte).

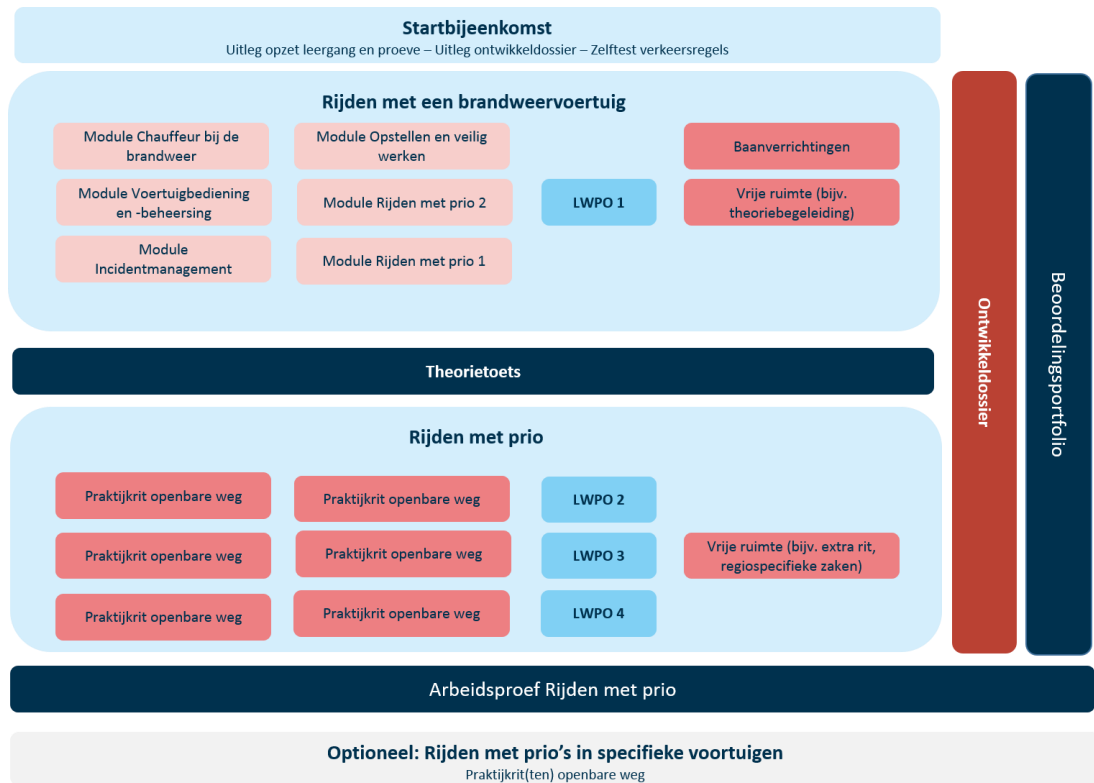
In deze periode vindt ook de praktijkles in baanverrichtingen plaats, op een oefencentrum. Verder begint de deelnemer met het maken van de eerste leerwerkplekopdracht. Tot slot maakt hij de theorietoets.

Blok Rijden met prio

Als de theorietoets voldoende is kan de deelnemer door naar het blok Rijden met prio. Hierin krijgt hij gemiddeld zes praktijklessen in het rijden met prio 1 en 2. In het ontwikkeldossier houden instructeur en deelnemer samen de vorderingen bij. Meer uitleg over het ontwikkeldossier volgt hierna. Daarnaast maakt de deelnemer de overige drie leerwerkplekopdrachten. Als de deelnemer daar klaar voor is en aan alle voorwaarden voldoet gaat hij op voor het praktijkexamen, de arbeidsproef Rijden met prio.

De leergang in beeld

Hieronder is het schema van de opbouw van de leergang verder uitgewerkt in onderdelen.

3 Uitvoeringsadvies

3.1 Voordat de leergang start

Naast de reguliere organisatorische voorbereidingen voor een leergang is er een aantal zaken die aandacht vragen bij de voorbereiding van de leergang Chauffeur. In de praktijk is gebleken dat het volgende belangrijk is:

- > Zorg ervoor dat deelnemers de voorbereidingsopdracht ruim voor de startbijeenkomst ontvangen en kunnen uitvoeren. Zie verder het lesplan bij de startbijeenkomst.
- > Bedenk hoe en wanneer de planning van de praktijkritten georganiseerd wordt (wie rijdt wanneer waar met wie?). Bedenk hierbij dat het goed is om deelnemers in wisselende omstandigheden te laten rijden, dus 's ochtends en 's middags, in de spits, eventueel bij wisselende lichtomstandigheden. Meer over planning lees je in een volgende paragraaf.
- > Zorg voor voldoende 'lucht' in de planning. Niet meer dan één les per week is effectief gebleken om deelnemers de gelegenheid te geven om het geleerde te laten bekliven, te oefenen en ruimte te laten voor leerwerkplekopdrachten en invulling van het ontwikkeldossier.
- > Zorg voor voldoende lesvoertuigen. Die moeten voldoen aan de volgende eisen:
  - Dubbele bediening:
Voor handgeschakelde auto's: koppeling en een rem. Voor een automaat: alleen een rem. De dubbele bediening mag ook mobiel zijn zodat deze los aangeschaft kan worden en in en uit het voertuig gehaald kan worden.
  - Extra spiegels:
De instructeur moet hetzelfde zicht rondom het voertuig hebben als de bestuurder, bij sommige merken en typen zijn geen extra spiegels nodig.
  - Officiële striping
  - Dashcam:
De dashcam moet het vooraanzicht van de rit kunnen opnemen. Daarnaast moet de dashcam beschikken over een tijds klok die meeloopt zodat achteraf makkelijk gezocht kan worden naar een bepaald tijdstip (de instructeur kan dan de tijd noteren bij bijvoorbeeld een leermoment).

Geblindeerde ramen achter is handig met het oog op beeldvorming door het publiek. Een voertuig dat met prio 1 rijdt en een lege achterbank heeft, roept vragen op.

- > Zorg ervoor dat instructeurs goed zijn voorbereid bij de start van de leergang. Zij moeten de leergang als geheel goed kennen, de inhoud van e-modules en de literatuur, maar ook hoe zij moeten werken met de ELO en het zogeheten ontwikkeldossier. Ook de toepassing van de dashcam, zowel technisch als didactisch, is essentieel. Afstemming tussen instructeurs onderling over hun didactische aanpak en communicatie over het verloop is noodzakelijk. Een aparte bijeenkomst voor instructeurs is aan te raden.
- > Zorg ervoor dat instructeurs kunnen beschikken over een computer/tablet met internetverbinding, voor en na afloop van de praktijkritten. Zij hebben deze nodig om de ELO te raadplegen, met name om het ontwikkeldossier in de ELO van een deelnemer te raadplegen en aan te vullen.

- > Als een instructeur niet uit het brandweerveld komt is het essentieel dat hij ervaring opdoet door mee te rijden met een brandweervoertuig. Zo kan hij de uitrukspanning ervaren en in de praktijk meemaken hoe de brandweer gebruik maakt van onder meer de vrijstelling.
- > Bespreek met de meldkamer dat er een leergang is gepland, deel eventueel de (voorlopige) planning van praktijkritten met de meldkamer en maak afspraken over de wijze van aankondigen van de prio 1 oefenritten.

3.2 Startbijeenkomst

De startbijeenkomst is heel belangrijk voor het succes van de leergang. Deelnemers krijgen informatie over de leergang, de ELO, de (actieve) leerhouding die van hen wordt verwacht. Het is belangrijk dat ze de studiegids bestuderen en de toetswijzer, zodat ze een goed beeld hebben van de leergang en de proeve van bekwaamheid.

Voor invulling van de startbijeenkomst is een lesplan beschikbaar in de ELO. Ook is er een voorbereidingsopdracht voor de deelnemer. Hierin zit onder meer een link naar een verkeerskennistest van het CBR. Deelnemers moeten deze opdracht minstens een week voor de startbijeenkomst toegestuurd krijgen.

3.3 Theoriebegeleiding

Het is aan te raden om aan deelnemers in de vrije ruimte in het programma theoriebegeleiding te geven. Zij krijgen zo de gelegenheid om vragen die zij hebben naar aanleiding van bestudering van de e-modules en de literatuur te stellen. Ook kan tijdens zo'n bijeenkomst aandacht worden geschonken aan de praktische toepassing van het richtinggevend kader en de brancherichtlijn. Dit kan een extra voorbereiding zijn op de praktijkritten op de openbare weg.

Theoriebegeleiding kan georganiseerd worden als bijeenkomst voor een groep op het opleidingsinstituut. Wellicht is ook een wat meer individuele en/of online vorm mogelijk.

3.4 Baanverrichtingen op een oefencentrum

Voordat deelnemers met het brandweervoertuig gaan rijden op de openbare weg zullen ze getraind worden in voertuigbeheersing. Deze training vindt plaats op een oefencentrum. In het ontwikkeldossier is te vinden welke vaardigheden de deelnemers gaan oefenen tijdens deze training. Als één instructeur drie voertuigen tot zijn beschikking heeft (dubbele bediening is niet noodzakelijk) kan hij met zes deelnemers in vier uur intensieve oefentijd het programma voor baanverrichtingen afwerken, is gebleken in de praktijk. Hierbij geeft de instructeur eerst instructie. Vervolgens staat hij naast de baan, deelnemers voeren om de beurt als tweetal de opdrachten uit en geven elkaar feedback. De instructeur geeft ook tussentijds feedback.

Let op: Bij meer deelnemers en minder voertuigen moet meer tijd gepland worden voor de baanverrichtingen!

3.5 Praktijkritten op de openbare weg

De deelnemer moet de theorietoets met een voldoende hebben afgerond voordat hij kan starten met praktijkritten op de openbare weg van het blok Rijden met prio. De deelnemer moet de regels (gebruik maken van vrijstellingen en dergelijke) namelijk goed kennen alvorens hij deze in de praktijk toepast.

Het opleidingsinstituut bepaalt wat de startlocatie van deze ritten is. Enkele tips:

- > Het is ook goed mogelijk om deze ritten vanuit verschillende plaatsen te starten, zodat de deelnemer ervaring krijgt in diverse gebieden.
- > Voorkom eventuele overlast in een gebied door veelvuldig oefenen met prio 1. Houd daar rekening mee bij het bepalen van de startlocatie. Dat kan bijvoorbeeld door startlocatie en oefentijden te spreiden.

3.6 Planning

In onderstaand schema is een **mogelijke** planning van de leergang voor een groep deelnemers van 2-12 deelnemers weergegeven. De doorlooptijd is hierbij 12 weken. Vanaf de eerste praktijkrit geldt de planning per 2 deelnemers. In de volgende paragraaf wordt de planning toegelicht.

Wknr	Tijdsduur in uren	Onderdeel	Aantal dlNr	Aantal instrs	Benodigdheden	Vorbereiding deelnemer	LWPO nr
1	3	Startbijeenkomst	2-12	1	Zie lesplan	Vorbereidingsopdracht	
2		-				Zelfstudie e-modules en literatuur	
3		-				Zelfstudie e-modules en literatuur	1
3	3	<i>Vrije ruimte (Optie theoriebegeleiding)</i>	2-12	1	<i>Eigen invulling</i>		
4	4	Baanverrichtingen	2-6	1	Oefencentrum, 1 voertuig per 2 dlNrs, max. 3 voertuigen (dubbele bediening niet nodig)	Zelfstudie e-modules en literatuur	
4	1	Theorietoets	1-12	toezichthouder	Standaard		
5		- <i>(eventueel marge voor herkansingen)</i>					
6	3	Praktijkrit	2	1	Voertuig*	Ontwikkeldossier	2
7	3	Praktijkrit	2	1	Voertuig*	Ontwikkeldossier	
8	3	Praktijkrit	2	1	Voertuig*	Ontwikkeldossier	3
9	3	Praktijkrit	2	1	Voertuig*	Ontwikkeldossier	
10	3	Praktijkrit	2	1	Voertuig*	Ontwikkeldossier	4

11	3	Praktijkrit	2	1	Voertuig*	Ontwikkeldossier
12	3	<i>Vrije ruimte (Optie extra rijden of kennis verzorgingsgebied)</i>	1-12	1	<i>Eigen invulling</i>	
12	1	Praktijkexamen	1	Organisator Examinator	Zie Toetswijzer dl 2	

* = Voor eisen aan het voertuig zie 3.1.

3.7 Uitvoering

Er zijn verschillende opties mogelijk voor de uitvoering van de leergang.

We kennen hierbij de volgende variabelen:

- > Groepsgrootte: minimaal 2 en maximaal 12 deelnemers. Individueel is ook mogelijk.
- > Doorlooptijd: minimaal 1 dagdeel per week (á 3 uur) contactonderwijs of meerdere dagdelen per week.
- > Tijdsduur: vaste of variabele doorlooptijd, afhankelijk van voortgang deelnemer.

Groepsgrootte

Het opleidingsinstituut kan ten allen tijde starten met de leergang. De startbijeenkomst is het enige standaard collectieve onderdeel van de leergang, maar dit kan ook individueel of in tweetallen ingevuld worden. Het praktijkdeel is relatief individueel van aard. We adviseren om twee deelnemers in de auto mee te nemen per les per instructeur. Zij wisselen halverwege de les. We gaan uit van een les van drie uur, waarbij elke deelnemer dus anderhalf uur heeft, inclusief voorbespreken en nabeschouwen.

Het goed om te bedenken dat voor organisatie van het praktijkexamen minimaal drie kandidaten nodig zijn en maximaal zes bij één examinator.

Doorlooptijd

Een opleidingsinstituut kan allerlei varianten kiezen wat doorlooptijd betreft. In de praktijk is gebleken dat een frequentie van één (praktijk)les per week de beste optie is. Nieuw aangeleerde vaardigheden hebben namelijk tijd nodig om te beklipen. Bovendien heeft de deelnemer tijd nodig voor het bijwerken van het ontwikkeldossier en het uitvoeren van leerwerkplekopdrachten. En verder is het goed om te bedenken dat de praktijklessen intensief en daardoor vermoeiend zijn. Rust tussen de lessen is belangrijk om het leren effectief te houden.

Het is het belangrijk om na de startbijeenkomst twee a drie weken ruimte te plannen, waarin deelnemers de e-modules bestuderen en starten met de eerste leerwerkplekopdracht. Na de theorietoets kan het verstandig zijn om een week te plannen waarin ruimte is voor eventuele herkansing van de theorietoets. Daarna kunnen de praktijklessen op de openbare weg starten.

Tijdsduur

De tijdsduur van de opleiding kan flexibel zijn. Hoe competent een deelnemer al is bij de start van de leergang bepaalt hoeveel tijd hij nodig zal hebben om het vereiste eindniveau te bereiken. De voorbeeldplanning bevat ook flexibiliteit doordat er vrije ruimte is ingebouwd, die al dan niet kan worden ingevuld door het opleidingsinstituut.

Baanverrichtingen

Flexibiliteit is ook mogelijk bij de organisatie van de baanverrichtingen. In één van de vorige paragrafen is al de situatie beschreven waarbij één instructeur van zes deelnemers drie voertuigen tot zijn beschikking heeft. Maar er kunnen redenen zijn om voor meer of minder deelnemers/voertuigen te kiezen. Dat heeft invloed op de tijdsduur van de training. Uiteindelijk moet de effectieve oefentijd van de deelnemer bepalend zijn.

Praktijklessen openbare weg

Er staan in principe zes praktijklessen op de openbare weg gepland per deelnemer. Bij een les gaan we uit van anderhalf uur per deelnemer. Voor een duo zijn dus drie uur ingepland, inclusief voor- en nabespreken.

Het kan nodig zijn dat een deelnemer één of meer extra lessen krijgt, als hij de vaardigheden in het ontwikkeldossier nog niet beheerst. Om dit tijdig te signaleren is het belangrijk om de ontwikkeling van de individuele deelnemers vast te leggen in het ontwikkeldossier en achterstand tijdig te signaleren bij de collega's en coördinator.

Gebruik vrije ruimte

In het programma zijn twee momenten gereserveerd als vrije ruimte. Het opleidingsinstituut kan zelf kiezen of en zo ja hoe het deze ruimte wil invullen. In de praktijk is gebleken dat het zinvol is om het eerste moment te gebruiken voor theoriebegeleiding, ter voorbereiding op de theorietoets. Hierin kunnen deelnemers vragen stellen over de theorie. Ook kan de instructeur hier linken tussen de theorie met de praktijk leggen.

Aan het eind van de leergang is ook nog vrije ruimte opgenomen. Die kan bijvoorbeeld ingevuld worden met regio-specifieke zaken, zoals het omgaan met lastige verkeerssituaties in het verzorgingsgebied. Voor sommige deelnemers zal deze les nodig zijn als extra oefening; voor anderen kan deze les vervallen.

4 Werken met het ontwikkeldossier

Het ontwikkeldossier is een online document in de ELO. Elke deelnemer heeft zijn eigen ontwikkeldossier. Het bestaat uit een voortgangsoverzicht en een logboek.

Doel van het ontwikkeldossier is om het verloop van het leerproces van de deelnemer te sturen en vast te leggen, na mondelinge evaluatie en reflectie. Het is ook een hulpmiddel voor instructeur en deelnemer bij het bepalen van de leerdoelen voor een praktijkles. Het ontwikkeldossier is dus primair bedoeld als ontwikkelingsinstrument. Zie de Studiegids Chauffeur voor meer info hierover.

Betrokkenen

Het ontwikkeldossier wordt ingevuld door de begeleidende rij-instructeur, in samenspraak met de deelnemer en collega-deelnemer op de achterbank. De rij-instructeur kan het document bewerken. De deelnemer kan een gedeelte bewerken. Hij kan namelijk zijn eigen leerdoelen invoegen. De leerwerkplekbegeleider, trajectbegeleider en coördinator kunnen het uitsluitend inzien.

4.1 Opzet

Het ontwikkeldossier bestaat uit

- > het voortgangsoverzicht
- > het logboek.

Voortgangsoverzicht

Het voortgangsoverzicht bevat een opsomming van:

- > Voorbereidings- en controlewerkzaamheden, voertuigbeheersing
- > Specifieke verkeerssituaties.

De inhoud van het voortgangsoverzicht, en daarmee van de rij-opleiding, is gebaseerd op het Richtinggevend kader bijzondere verkeersbevoegdheden.

Op de volgende pagina zie je een voorbeeld van een gedeeltelijk ingevuld voortgangsoverzicht.

Kandidaat: Deelnemer 01 Chauffeur (IFV)	Trajectbegeleider:
Inlognaam: deelnemerCH01	Leerwerkplekbegeleider: LWP-begeleider 01 Chauffeur (IFV)
	Instructeur(s): Instructeur 01 Chauffeur (IFV)

Voortgang

	1. Voertag rijden maken	2. Voertag besnoemen	3. Voertag behouden op de baan	4. Voertag juist gered maken	5. Wegrijden PRO 2	6. Wegrijden PRO 1	6. Rijden op rechte en bochtige weggetelaten PRO 2	6. Rijden op rechte en bochtige weggetelaten PRO 1	7. Rijden laag en op kulepunten PRO 2	7. Rijden laag en op kulepunten PRO 1	8. Invoegen en uitvoegen PRO 2	8. Invoegen en uitvoegen PRO 1	9. Inhaken en splitsing PRO 2	9. Inhaken en splitsing PRO 1	9. Inhaken en splitsing verbuizen PRO 2	9. Inhaken en splitsing verbuizen PRO 1	10. Rijden op en naast bijzondere weggetelaten PRO 2	10. Rijden op en naast bijzondere weggetelaten PRO 1	11. Keren op de weg PRO 2	11. Keren op de weg PRO 1
Baanverrichting	■	■	■	■																
1e rit					■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2e rit					■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
3e rit																				
4e rit																				
5e rit																				
6e rit																				
Optionele rit 1																				

	Vaargelegd	Opmerkingen	Ingevuld door	Ingevuld op
Ritten afgerond				

Legenda:
 ■ - Gestart
 ■ - In ontwikkeling
 ■ - Ontbeekheid

Logboek

Tijdens de evaluatie van de les, door instructeur, deelnemer en collega-deelnemer samen, zijn er ongetwijfeld een aantal specifieke zaken naar voren gekomen. Die noteer jij als instructeur in het logboek.

Vervolgens leest de deelnemer dit thuis na en noteert zijn leerdoelen voor de volgende les in het logboek in. Aan het begin van deze volgende les bespreken instructeur en deelnemer samen deze doelen en vullen ze, waar nodig aan.

Logboekberichten - instructeur

	Opmerkingen	Ontwikkelpunten	Ingevuld door	Ingevuld op
Baanverrichting	Mooie aanvang. Je blijft rustig.	Je houdt het stuur aan de onderkant beet en pakt veel over. Oefenen op kw voor 3 en doorgeven (met voorpakken). Probeer verder/breder te kijken en daarop te anticiperen.	Instructeur 01 Chauffeur (IFV)	22-1-2018 15:08
1e rit	Je zit al goed op niveau. Je bent zeer enthousiast en gemotiveerd. Je gebruikt de hardopdenkmethode, toont goed verkeersinzicht en anticipeert waar nodig.	Voorpakken en doorgeven stuur. Nog meer scannen op vrije ruimtes. Niet meer onnodig stilstaan (betere timing).	Instructeur 01 Chauffeur (IFV)	22-1-2018 13:02
2e rit	Goed op niveau voor rit 3. Anticiperen/inzichtelijkheid goed.	Op juiste moment doortijden (geen verkeerd signaal afgeven). Kaas niet van brood laten eten: breed maken, offensief rijden, niet door tegenligger aan de kant laten zetten (helemaal niet met prio 1).	Instructeur 01 Chauffeur (IFV)	22-1-2018 15:06
3e rit				
4e rit				
5e rit				
6e rit				
Optionele rit 1				

4.2 Gebruik

Vorbereiding

In het ontwikkeldossier zijn alle aspecten die aan bod moeten komen in de praktijkopleiding genoemd. Instructeur en deelnemer bepalen samen aan het begin van de les wat de doelen en de inhoud van een les zullen zijn. Invulling van de rij-opleiding is dus maatwerk.

De deelnemer heeft in het ontwikkeldossier de leerdoelen voor de les geformuleerd.

Besprek die samen en spits ze toe of vul ze aan.

Bedenk voor elke rit één of meer meldingen en verkeerssituaties waarin je de deelnemer wilt laten rijden. In de uitvoering van de ritten naar aanleiding van deze meldingen moet een opbouw in moeilijkheidsgraad zitten, ook door de specifieke verkeerssituaties waarmee de deelnemer te maken zal krijgen.

Uitvoering

Gedurende de praktijkritten zoekt de rij-instructeur verkeerssituaties op waarin de leerdoelen geoefend kunnen worden. Waar nodig stuurt hij hierin bij. Het streven is de deelnemer steeds zelfstandiger aan het verkeer te laten deelnemen, in steeds complexere situaties. Na afloop van elke rit bespreken zij aan de hand van het voortgangsoverzicht, punt voor punt:

- > Wat gaat al goed? Heeft de deelnemer zich op dit punt ontwikkeld in de les, in welke mate?
- > Zijn de leerdoelen van de les behaald?
- > Welke ontwikkelpunten blijven staan voor de volgende les?
- > Aan welke vaardigheden en houdingsaspecten zal de volgende keer nog meer aandacht worden besteed?

Na afloop van de les(sen) geeft de instructeur het beheersingsniveau waarop de deelnemer zich na de les bevindt met een kleur aan in het voortgangsoverzicht.

Er zijn drie niveaus:

Blauw = Gestart

Oranje = In ontwikkeling

Groen = Ontwikkeld

- > Punten die nog niet expliciet zijn geoefend tijdens de praktijkritten blijven blanco.
- > Punten die wel een keer zijn geoefend maar slechts 'een keer gedaan' zijn, worden op blauw (gestart), gezet.
- > Als een punt wel geoefend is maar nog niet goed genoeg is ontwikkeld, krijgt het een oranje kleur (in ontwikkeling).
- > Zodra een deelnemer de vaardigheid/competentie zodanig beheerst dat het voldoet aan het examenniveau, zet de instructeur het punt op groen (ontwikkeld).
Het kan zijn dat een deelnemer de volgende les deze vaardigheid niet meer laat zien. Dan kan deze weer op oranje worden gezet. Pas als een vaardigheid geen toevalstreffer meer is, dus hij heeft het meerdere keren laten zien, staat hij definitief op groen.

Naast het vastleggen van de vorderingen per vaardigheid maakt de instructeur ook een kort verslag in het logboek van de rit. Hierin noemt hij in steekwoorden en korte zinnen wat al goed ging en wat nog aandachtspunten zijn voor een volgende keer. Dit is belangrijk voor diverse betrokkenen om de voortgang goed te kunnen monitoren.

De deelnemer leest dit en vult het aan met zijn leerdoelen voor de volgende rit.

Online toepassing

Het voortgangsportfolio is een online document. Het staat in de ELO. Het kan online gebruikt worden in het voertuig, bij tussentijdse pauzes, maar dan is een tablet met internetverbinding nodig. Vaak zal het raadplegen en invullen van het portfolio dan ook bij het opleidingsinstituut plaatsvinden. Een print van het document kan behulpzaam zijn tijdens de rit.

Offline toepassing

De instructeur kan eventueel een print maken van het voortgangsoverzicht van een deelnemer, om bij de hand te hebben in het voertuig. Hij maakt eventueel aantekeningen en vult deze na afloop van de rit handmatig aan, op basis van de reflectie/evaluatie na afloop met de deelnemer. Deze gegevens kan hij dan later online invoeren in het voortgangsoverzicht en het logboek.

Beoordeling

Als alle items op groen staan en de instructeur van mening is dat de kandidaat voldoende is voorbereid op het examen, kan de coördinator het praktijkexamen aanvragen. Vaak is het uit praktische overwegingen nodig om dit examen al eerder aan te vragen. Op basis van het ontwikkeldossier kan de instructeur dan tijdig aangeven bij de organisator of de deelnemer klaar is voor het (geplande) praktijkexamen of nog extra lessen nodig heeft. Zodra alle noodzakelijke lessen zijn uitgevoerd geeft de instructeur dit aan in de ELO via 'Ritten afgerond'.

Werkinstructie

In de bijlage bij deze handleiding is de Werkinstructie ELO voor coördinatoren en instructeurs opgenomen. Er is ook een versie voor de deelnemer (als bijlage in de Studiegids) en één voor de leerwerkplekopleider (als bijlage in de Handleiding voor de leerwerkplekbegeleider).

Het gebruik van het ontwikkeldossier is ook in beeld gebracht in de Introductievideo leergang Chauffeur. Deze is te vinden in de ELO.

5 Instructie geven en begeleiden

Als instructeur ben je coach, leraar en beoordelaar tegelijkertijd. We bespreken elk van deze rollen.

Coach

Als coach ben je erop gericht de deelnemer te stimuleren om in de gewenste richting te bewegen. Vergelijk het met de sportcoach. Je helpt de lerende zijn optreden te versterken en een grotere flexibiliteit in zijn gedrag te ontwikkelen. Dit doe je door het gedrag van de deelnemer te observeren en gerichte feedback te geven. Daarnaast help je bij het formuleren en bereiken van de leerdoelen.

Leraar

Als leraar help je de deelnemer om inzicht te ontwikkelen. Enerzijds door cognitieve vaardigheden aan te leren. Dat wil zeggen dat je de deelnemer leert na te denken als vakman. Waarom is iets gevaarlijk? Waarom moet je dit in een bepaalde volgorde doen? Wat zijn de voor- en nadelen van dit rijgedrag? Anderzijds leer je hem zelfstandig denken. Hoe los je een probleem stapsgewijs op? Als leraar leg je zaken uit en demonstreert ze eventueel. De deelnemer moet een praktische vaardigheid met inzicht kunnen uitvoeren. Wanneer de deelnemer op deze wijze leert denken kan hij op kritieke momenten de juiste keuzes maken.

Beoordelaar

Bij de leergang Chauffeur is er geen sprake van een beoordelaar. Wel bepaal je als instructeur gedurende de rij-opleiding wanneer de deelnemer alle punten in het ontwikkeldossier in jouw ogen voldoende beheerst en dus klaar is voor het praktijkexamen. Maar daar wordt geen beoordeling aan gehangen.

5.1 Taken en verantwoordelijkheden van de instructeur

Met de huidige, nieuwe opzet van de leergang wordt meer eigen verantwoordelijkheid verwacht van de deelnemer, daar waar het gaat om het leren van de theorie. Waar de docent/instructeur voorheen de contacttijd besteedde aan het overdragen van theoretische kennis, ligt de nadruk nu veel meer op het verdiepen van deze kennis en het verwerven van inzicht in de praktijk. Het aanleren van praktische vaardigheden onder begeleiding van een instructeur, die praktijk en theorie koppelt, staat centraal in de leergang.

Verzorgen van instructie

Je geeft les op basis van een goede planning en voorbereiding. Het ontwikkeldossier is hierbij de belangrijkste hulpmiddel. Daarnaast kies je steeds een passende werkvorm bij het in de praktijk gewenste gedrag. Hierbij integreer je theorie en praktijk op een logische wijze.

Zorg voor een opbouw in moeilijkheidsgraad en een afname in aansturing. De deelnemer zal uiteindelijk zelfstandig moeten kunnen rijden met prio 1 en 2 in specifieke situaties zoals die beschreven staan in het ontwikkeldossier.

Begeleiden

Als instructeur begeleid je de deelnemers individueel. Stimuleer dat ze zich zelf verantwoordelijk voelen voor hun ontwikkeling. Wijs ze op de informatie op de ELO die ze ter beschikking hebben (Studiegids, Toetswijzer Chauffeur deel 1, Ontwikkeldossier) om doelgericht aan de slag te gaan en te blijven. Praktijklessen vinden vaak in duo's plaats. Deelnemers kunnen dan ook leren van elkaar. Stimuleer het geven van feedback aan elkaar. Daarvoor is een leerklimaat nodig, dat gekenmerkt wordt door samenwerking en wederzijds respect.

Beoordelen en feedback geven

Als instructeur bereid je de deelnemers individueel voor op de theorietoets en het (praktijk)examen. Tijdens de praktijkritten geef je op opbouwende wijze feedback. Deze noteer je in het ontwikkeldossier. Als de deelnemer alle onderdelen in het ontwikkeldossier zelfstandig kan uitvoeren ('op groen staan') is de deelnemer voldoende voorbereid voor het praktijkexamen. Dan kun je het ontwikkeldossier aftekenen in de ELO.

Overleg en samenwerking

Je zorgt voor afstemming met de coördinator. Afhankelijk van de organisatie in de regio zal de coördinator of de instructeur de uitvoering van de leerwerkplekopdrachten afstemmen met de leerwerkplekbegeleider. Dat geldt ook voor het contact met de trajectbegeleider

5.2 Tips van collega's

Instructeurs van de leergang Chauffeur hebben nog de volgende didactische en organisatorische tips voor collega's gegeven:

- > Wijs deelnemers er op dat er een proeftoets beschikbaar is in de ELO, als ze een idee willen krijgen van wat ze kunnen verwachten bij de theorietoets.
- > Bepaal zelf, afhankelijk het niveau van de deelnemer, wanneer je start met een prio 1 rit. Soms kan het helpen om dit al snel te doen, om iemand over een zekere angst heen te helpen. Ook kan het de motivatie van deelnemers versterken, door al een keer te ervaren wat het einddoel van de leergang is.
- > Om een deelnemer te laten oefenen met het rijden met prio 2 kun je een opdracht geven als: Rijd via de kortst mogelijke route naar het gemeentehuis. Een andere mogelijkheid is de opdracht: Rijd naar het gemeentehuis en maak daarbij gebruik van vrijstellingen.
- > Maak gebruik van verschillende startlocaties om de deelnemer van uiteenlopende situaties te laten leren. Laat een deelnemer ook in donkere omstandigheden rijden. Dat kan ook in een bos bijvoorbeeld.
- > Laat de deelnemer de hardopdenkmethode toepassen. Dan kun je ingaan op de overwegingen die hij maakt om tot zijn rijgedrag te komen.
- > Geef een deelnemer (gemeende) complimenten, dat versterkt het zelfvertrouwen.
- > Gebruik de dashcambeelden om situaties terug te halen voor reflectie. Betrek de collega-deelnemer hier actief bij. Voor beiden is het leerzaam.
- > Wees consequent in het aanspreken van de deelnemer op zijn aandeel in het invullen van het ontwikkeldossier. En daarmee op zijn verantwoordelijkheid voor het

eigen leerproces. Hij moet zelf de leerdoelen voor de komende les noteren, op basis van de logboekantekeningen van de instructeur.

5.3 Leestips

Degenen die meer willen weten over didactiek en werkvormen vindt in de lijst een aantal titels van boeken en websites.

Didactiek

Rijkers, T. (2015) *Effectief lesgeven voor vakdocenten*. Leegericht doceren en stimuleren. Boom/Nelissen.

Baars, G. (2006) *Leren (en) doceren met digitale leermiddelen in het hoger onderwijs*. Amsterdam: Boom Lemma

Baars, G. ea (2008) *Digitale Didactiek*. Amsterdam: Boom Lemma

Coaching

Scarger, S. Thoolen, B. (2006) *De docent als coach*. Groningen/Houten Noordhoff Uitgevers bv

Werkvormen

Bijkerk, L. en Heide, W van der. (2006) *Het gaat steeds beter! Activerende werkvormen voor de opleidingspraktijk*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Hampsink, M. en Hagedoorn, N.(...) *Beweging in je brein. Zestig werkvormen voor inspirerende trainingen, workshops en presentaties*. Amsterdam: Boom uitgevers

Dirkse-Hulscher, S. en Talen, A. (..) *Het groot werkvormenboek. De inspiratiebron voor resultaatgerichte trainingen, vergaderingen en andere bijeenkomsten*. Amsterdam: Boom uitgevers Amsterdam.

Karremans, M. (2010) *Warming ups en energizers*. Zaltbommel: uitgeverij Thema

<http://www.touch2learn.be/docenten>

<http://www.digitaledidactiek.nl/>

5.4 Voor geïnteresseerden

Didactiek

Hattie, J. (2014) *Leren zichtbaar maken*. Amsterdam: Bazalt Educatieve Uitgaven

Didactisch model 4CID

Hoogveld, B, Janssen-Noordman, A. Merriënboer, J. van. (2011) *Innovatief onderwijs in de praktijk*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers bv.

Leervoorkeuren

Ruijters, M. (2012) *Liefde voor leren*. Deventer: Vakmedianet management

Bijlage Werkinstructie ELO voor coördinatoren en instructeurs

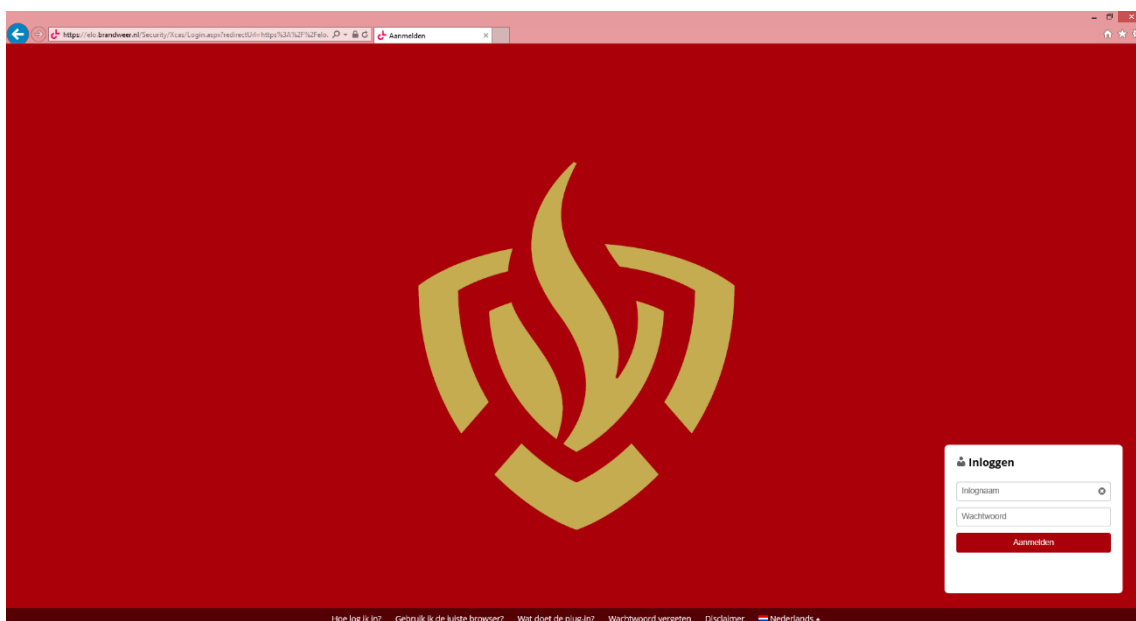
Deze werkinstructie is bedoeld voor docent en/of instructeur ten behoeve van het werken met de ELO, onderdeel van dit document is het werken met het Ontwikkeldossier.

Voordat je begint

- De ELO werkt het beste in de meest recente versies van de **browsers** Google Chrome en Internet Explorer. Je kunt controleren of jouw computer geschikt is om de ELO mee te bekijken, door als je uitgelogd bent, onderaan het scherm op “Gebruik ik de juiste browser?” te klikken.
- Voor het bekijken van de e-modules is een goede **internetverbinding** nodig. Wanneer filmpjes schokkerig afspelen, wissel dan tussen fullscreen bekijken en niet-fullscreen bekijken.
- In deze handleiding is gebruik gemaakt van een demo account van de leergang Chauffeur. De demoaccounts worden regelmatig ververs. Dat betekent dat bijvoorbeeld eerder ingeleverde opdrachten komen te vervallen, en dat alles teruggezet wordt naar de **beginsituatie**.

Inloggen

Ga naar <https://elo.brandweer.nl> en log in met de door je regio verstrekte gegevens.

Startpagina

Nadat je bent ingelogd, kom je op de Instructeur Startpagina.

Op deze startpagina staat een vijftal blokken.

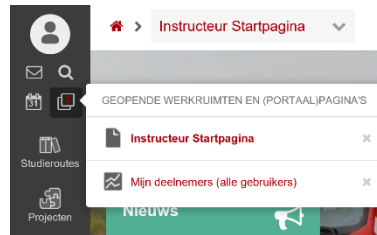
- In het blok **Mijn deelnemers** vind je de deelnemers waar jij als docent en/of instructeur aan gekoppeld bent. Via de knop "Voortgang bekijken" krijg je inzicht in hoe de deelnemers er voor staan. De werking van dit onderdeel wordt verderop in deze handleiding nader toegelicht.
- In het blok **Communicatie & bibliotheek** staan drie knoppen: Postkantoor, Informatiebronnen en Agenda. De agenda is de belangrijkste van de drie; die geeft namelijk toegang tot de leergang Chauffeur. De werking van de agenda wordt verderop in deze handleiding nader toegelicht. Informatiebronnen leidt je naar een overzicht van bronnen, achtergrondinformatie en naslagwerken. Voor een demoaccount zijn de informatiebronnen beperkt tot die van het IFV; voor reguliere accounts is de volledige lijst met regio's en de documenten die zij aanbieden zichtbaar.
- In het blok **Nieuws** staat enkele berichten die betrekking hebben op de demo.
- De overige blokken zijn voor deze leergang niet van belang.

Navigeren

Je kunt onderdelen openen door op de betreffende knoppen of titels in de menubalk aan de linkerkant te klikken. Sommige onderdelen staan niet in de balk, maar vind je onder de knop **Meer**. Onderaan de menubalk vind je de Help, waarin je functionele uitleg kunt lezen over alle onderdelen van de ELO.

In de menubalk staat een icoon met **twee vierkantjes**. Door daarop te klikken kun je wisselen tussen de onderdelen die je geopend hebt. Het getal in de vierkantjes geeft aan hoeveel onderdelen je open hebt staan. Klik rechts van een onderdeel op **X** om dat onderdeel te sluiten.

Uitloggen doe je door linksboven op je **foto** te klikken. Bij Instellingen kun je o.a. aangeven met welke pagina/onderdeel je altijd begint, en naar welk mailadres je berichten vanuit de ELO door wilt laten sturen.

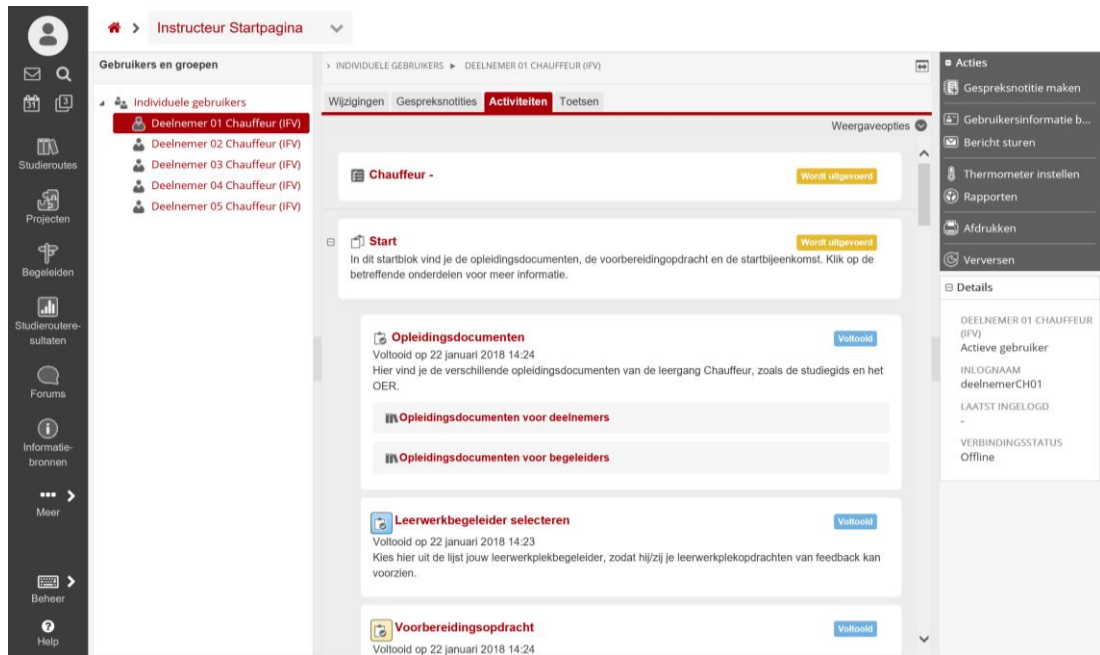
Voortgang deelnemers

Vanaf de Instructeur Startpagina kun je het voortgangsoverzicht van de deelnemers openen, via "Voortgang bekijken" in het blok "Mijn deelnemers".

Het overzicht geeft je inzage in de voortgang binnen de leergang op groepsniveau:

NAAM GEBRUIKER	INLOGNAAM	VOORTGANG TAKEN	STATUS
DEELNEMER 01 CHAUFFEUR (IFV)	deelnemerCH01	3/3	Wordt uitgevoerd
DEELNEMER 02 CHAUFFEUR (IFV)	deelnemerCH02	0/3	Niet gestart
DEELNEMER 03 CHAUFFEUR (IFV)	deelnemerCH03	0/3	Niet gestart
DEELNEMER 04 CHAUFFEUR (IFV)	deelnemerCH04	0/3	Niet gestart
DEELNEMER 05 CHAUFFEUR (IFV)	deelnemerCH05	0/3	Niet gestart

Klik op de naam van een deelnemer, en daarna op het tabblad “Activiteiten” om de individuele voortgang te bekijken per onderdeel van de leergang. Afhankelijk van wat een deelnemer doet binnen de leergang heeft iedere opdracht de status **Niet gestart**, **Wordt uitgevoerd** of **Voltooid**.

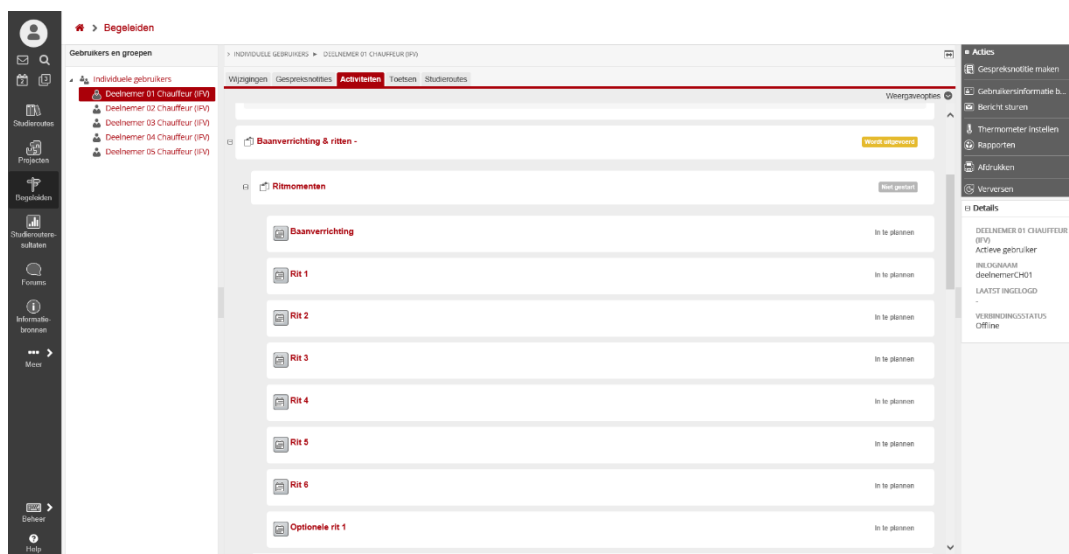

Leerwerkplekopdrachten

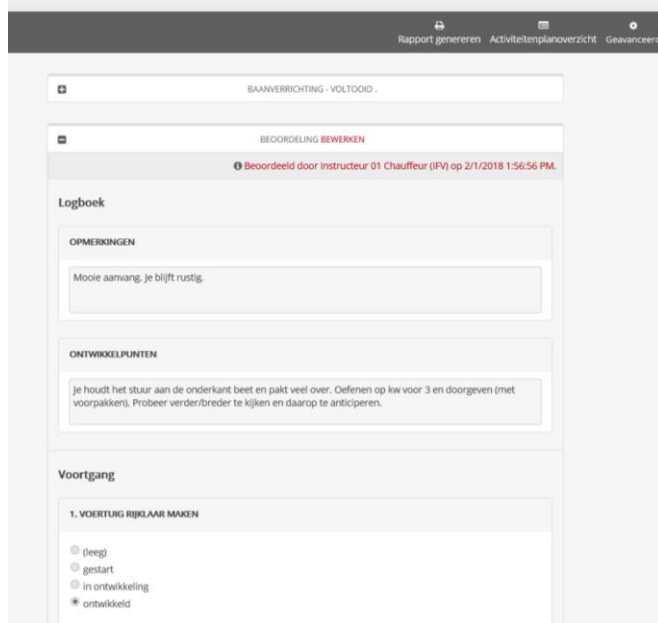
Als docent en/of instructeur kun je de ingeleverde leerwerkplekopdrachten van de deelnemers inzien, door per deelnemer op de opdrachten te klikken. De leerwerkplekbegeleider laat daar per opdracht feedback achter, die dan weer in te zien is door de deelnemer:

Werken met het Ontwikkeldossier

Scroll binnen het blok Activiteitenplan Chauffeur naar ‘Baanverrichting & ritten’ en dan naar “Ritevaluaties door instructeur”. Klik op de rit.

Je ziet twee kopjes; Logboek en Voortgang. Onder het logboek kun jij je opmerkingen en ontwikkelpunten kwijt. Bij Voortgang geef je je oordeel over de vaardigheden van de deelnemer. Het onderdeel Voortgang vormt het blokjesoverzicht.

Als je het blokjesoverzicht wilt zien, zoals de deelnemer dat kan zien, doe je het volgende. Zorg dat je een deelnemer geselecteerd hebt, zoals in bovenstaand screenshot. Aan de rechterkant van je scherm zie je onder Acties een knop 'Rapporten'. Klik daar op, scroll naar 'Ontwikkeldossier Chauffeur' en volg de stappen. Er wordt dan een PDF gemaakt met de voortgang.

